Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE

Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СТРАТЕШКИ ПЛАН

2022 - 2024

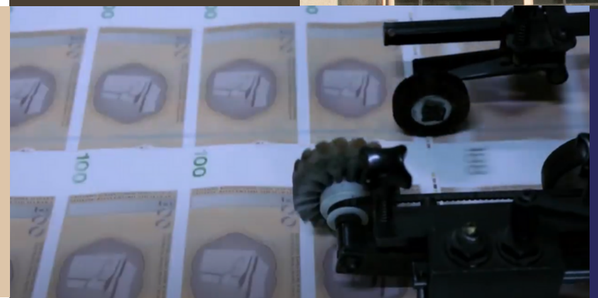

ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СТРАТЕШКИ ПЛАН

2022 - 2024

Centralna banka BOSNE I HERCEGOVINE | Централна банка БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

САДРЖАЈ

УВОДНА РИЈЕЧ ГУВЕРНЕРА

Ово је трећи Стратешки план ЦББиХ, претходна два су била за шестогодишњи период. С обзиром на велике неизвјесности које су пред свима нама, не само у БиХ него у цијелом свијету, одлучили смо скратити временски хоризонт на три године.

МИСИЈА, ВИЗИЈА И ЗАЈЕДНИЧКЕ ВРИЈЕДНОСТИ ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ БиХ

Централна банка Босне и Херцеговине је институција монетарне власти у Босни и Херцеговини и њена мисија произилази из законског мандата да осигурава стабилну валуту и монетарну стабилност, чиме се даје најбољи допринос економском просперитету и финансијској стабилности земље.

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Стратешки циљ 1: Провођење постојећег валутног одбора као одговарајуће монетарне политике за осигурање монетарне стабилности.
Стратешки циљ 2: Ефикасно и сигурно управљање девизним резервама.
Стратешки циљ 3: Давање подршке домаћем финансијском сектору кроз координацију агенција за издавање банкарских лиценци и вршење супервизије банака у ентитетима и финансијска стабилност и инклузија.
Стратешки циљ 4: Ефикасно и сигурно издавање, циркулација и контрола готовог новца.
Стратешки циљ 5: Развој међународне сарадње.
Стратешки циљ 6: Компилација квалитетне и правовремене званичне статистике у складу са ЕУ и осталим међународним стандардима и захтјевима корисника.
Стратешки циљ 7: Пружање поузданих услуга везаних за улогу банкарског и фискалног агента Босне и Херцеговине.
Стратешки циљ 8: Одржавање платних система и унапређење њихове стабилности.
Стратешки циљ 9: Јачање корпоративног управљања, транспарентност и интегритет рада и социјална одговорност.

УВОДНА РИЈЕЧ ГУВЕРНЕРА

др Сенад Софтић

Као гувернеру Централне банке Босне и Херцеговине велика ми је част представити Стратешки план ЦББиХ за период 2022-2024. године. Ово је трећи Стратешки план ЦББиХ, претходна два су била за шестогодишњи период. С обзиром на велике неизвјесности које су пред свима нама, не само у БиХ него у цијелом свијету, одлучили смо скратити временски хоризонт на три године. Прошла стратегија је била објављена на веб страници ЦББиХ тако да је јавност могла видјети чему стремимо. Нажалост, прије двије године, од марта 2020. године цијели свијет је, па и БиХ, задесила пандемија Ковид-19. Она је довела до ограничења мобилности (lock down) и затварања економија, што је проузроковало до тада незабиљежену контракцију економија. То је направљено свјесно да се смање људске жртве пандемије, но посљедице су по економије биле врло тешке. Логично да се онда сви циљеви нису могли реализовати како су били замишљени. Поред тога, ЦББиХ на основу циљева из својих стратегија конкретизује активности у годишњим плановима рада, тако да стратегија представља путоказ, смјер којим желимо ићи.

Стратегије се не могу доносити у вакууму, него у конкретном економском окружењу. Преткрај 2021. године почело је долазити до економског опоравка како у БиХ тако и у свијету. То ће се по свему судећи наставити и у 2022. и 2023. години. Доношење ове стратегије одвија се у условима економског опоравка, али и великих неизвјесности. При томе један од кључних ризика је очекивана растућа инфлација. Након борбе са кризама и дефлацијом у недалекој прошлости, ситуација се драстично промијенила у само неколико посљедњих мјесеци. Примјера ради, у јануару 2022. године у еврозони је забиљежен највиши мјесечни раст потрошачких цијена од увођења евра 1999. године. Инфлација у еврозони у јануару је достигла ниво од 5,1%, а циљ Европске централне банке (ЕЦБ) је инфлација од близу 2% у средњем року. У Босни и Херцеговини, према посљедњим расположивим подацима, инфлација у децембру је износила 6,4% (на годишњем нивоу), а за коју се надамо да ће у другој половини 2022. године кренути наниже. За остварење наше стратегије свакако је позитивно и то да долази до економског раста. Расположиви статистички подаци говоре да је раст реалног БДП-а за првих девет мјесеци 2021. године у БиХ био чак 8,7%. Ми очекујемо да ће се реализовати снажан раст и у четвртом кварталу. Дубока криза у прошлости, пад БДП-а у 2020. години (због епидемиолошких мјера) од 3,2% статистички „подиже“ стопе у 2021. години, а очекујемо да ће се наставити стабилан реални раст у наредним годинама.

Поред инфлације, у периоду пред нама суочићемо се и са другим значајним ризицима и неизвјесностима. Према расположивим информацијама највеће централне банке ће убрзано повлачити своје стимулативне мјере (квантитативног опуштања) и ускоро почети подизати своје рекордно ниске каматне стопе. Но, очекивани раст каматних стопа није једини ризик, уз већ споменути раст цијена. Дигитализација финансија, колико год предности носила исто тако са собом вуче повећане ризике од различитих кибернетичких напада, али и превара са криптовалутама. За сада се ради о малим износима, но ЦББиХ мора итекако водити рачуна о стабилности цијелог финансијског система. Иако не спада у домен централних банака, геополитичка ситуација у свијету, али и у региону такође је напетија него је била дуго времена, па то отежава и успорава инвестицијске одлуке а тиме и економски раст.

Упркос свему томе, као гувернер ЦББиХ увјерен сам да ће наша институција, као и увијек до сада, успјешно извршавати не само своје законом прописане задаће, главне стратешке циљеве како смо их навели у овом документу, него бити у стању одговорити свим изазовима који ће се појавити пред њом. С тим циљевима је и рађен овај стратешки план. Желимо бити спремни одговорити на могуће изазове који су пред нама и остварити своју мисију и визију како су записане у овој стратегији. Вриједности које градимо у ЦББиХ, а посебно висок степен професионализма те поштовање свих одредби валутног одбора, најбољи су гаранти да ће и у наредном периоду за које радимо ову стратегију ЦББиХ бити темељни стуб стабилности не само финансијског и економског него и цијелог друштвеног система у БиХ.

Поред нашег властитог рада и фокусираности на резултате, врло нам је битна широка подршка становништва. Зато објавом својих циљева, мисије и визије, тј. своје стратегије желимо још више повећати нашу транспарентност, али уз повећану транспарентност расте и наша одговорност, чега смо свјесни.

На крају желим захвалити свима у ЦББиХ који су предано радили на овој стратегији као и јавности на досадашњој увијек неподијељеној подршци Централној банци Босне и Херцеговине.

Гувернер

Softić Senad

др Сенад Софтић

МИСИЈА И ВИЗИЈА

Визија

Наша визија је да будемо препознати као високопрофесионална, независна, транспарентна и иновативна институција која ужива кредибилитет и повјерење јавности, а чије ће дјеловање бити од суштинског значаја за монетарну, финансијску и економску стабилност државе Босне и Херцеговине.

Мисија

Централна банка Босне и Херцеговине је институција монетарне власти у Босни и Херцеговини и њена мисија произилази из законског мандата да осигурава стабилну валуту и монетарну стабилност, чиме се даје најбољи допринос економском просперитету и финансијској стабилности земље.

ЗАЈЕДНИЧКЕ ВРИЈЕДНОСТИ ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ БиХ

Заједничке вриједности ЦББиХ развијају и граде запослени и управа/менаџмент под надлежношћу Управног одбора у складу са Законом о Централној банци, кроз доношење одлука, одређивање приоритета, свакодневно пословање и оперативно извршавање циљева и задатака, а у циљу унапређења корпоративне културе. У обављању задатака и постизању циљева запосленици ЦББиХ руководе се заједничким вриједностима, а које су:

Етичност и посвећеност интересима институције

Изграђивати и поштовати етичка начела ЦББиХ, дјеловати са интегритетом, искрено и поштено у најбољем интересу институције и њених циљева, те његовати систем заједничких вриједности.

Независност и интегритет

Законом гарантована независност у раду ЦББиХ је основни предуслов за успјешно поровођење монетарне политике. Од свих службеника се очекује да чувају професионалну независност, чиме придоносе и независности Централне банке. Пословни и лични интегритет у складу са стандардима интегритета из Етичког кодекса сваког појединца доприноси и јачању интегритета Централне банке као институције.

Транспарентност и друштвена одговорност

Дјеловати транспарентно кроз информисање запослених и јавности о политикама и процедурама ЦББиХ, те управљати пословним процесима уз остваривање позитивних утицаја на друштво као и преузимање одговорности за спроведене активности. ЦББиХ темељи рад на друштвено одговорном понашању уз поштивање највиших етичких стандарда, те дјеловати у складу са законом и свим правним регулативама.

Тимска сарадња

Тимска сарадња упослених у свим пословним јединицама и процесима је неопходна за синергију унутар институције. На тај начин се остварују бољи заједнички резултати, гради повјерење, препознаје допринос упосленика и омогућава учење једних од других.

Компетентност, професионализам и изврсност

Упошљавати квалитетне кадрове, подизати стручности кроз континуирани развој и размјену знања, способности и вјештина, унапређивати стандарде успјешности у складу са најбољим праксама. Сви упослени треба да његују високопрофесионалан приступ и врхунску посвећеност радним задацима.

Европска перспектива

У складу са европском преспективом Босне и Херцеговине, јачати сарадњу с европским институцијама и централним банкама како би се унаприједило пословање у свим сегментима рада у складу са стандардима и праксама Европског система централних банака.

Искључивање дискриминације

Искључивати дискриминацију по било ком основу и осигурати равноправност службеника о свим питањима.

Ефикасност, ефективност и фокусираност на резултате

Обављати задатке циљно оријентисано и фокусирано на постизање резултата алоцирајући ресурсе на оптималан начин усмјерено на рационализацију трошкова и слиједећи приоритете и оно што је релевантно за постизање жељених резултата. Дефинишу се приоритети, уводе стандарди за обављање посла, поједностављују се процедуре, а пословне одлуке темеље на смањењу трошкова и постизању резултата.

Стратешки циљ 1: Провођење постојећег валутног одбора као одговарајуће монетарне политике за осигурање монетарне стабилности

У наредне три године се очекује да ће глобални амбијент бити прилично нестабилан као посљедица недавне дубоке свјетске рецесије усљед пандемије, те уз то везаних даљих неизвјесности и поремећаја на глобалним и домаћим тржиштима. Појачана инфлаторна кретања, огромна монетарна експанзија, растућа висина дуга, поремећена трговина и изолационизам, климатске промјене и остало ће доминирати у спољном окружењу. Истовремено ситуација на домаћој сцени је такође компликована, првенствено везано за текућу дискусију о изборним и уставним питањима, те општим изборима у јесен 2022. године. Активности и аспирације везане за евроатланске интеграције и добивање кандидатског статуса за ЕУ имају врло велики утицај на динамику дешавања на економском плану, али још увијек не постоји јасан план и динамика.

Активности ЦББиХ ће бити директно зависне од овако комплексног амбијента дјеловања, те ће захтијевати континуирану озбиљну анализу и координацију са другим институцијама. ЦББиХ ће бити фокусирана на испуњавање циља везано за стабилност домаће валуте кроз стриктно и одговорно спровођење постојећег аранжмана валутног одбора. Кроз испуњавање овог циља индиректно се стварају предуслови за стабилност цијена, поуздано функционисање финансијског сектора и оставља се простор за учинковите фискалне и структуралне политике извршне власти на свим нивоима.

У том смислу, неопходно је проводити квалитетан аналитички рад, као и процес економских предвиђања и моделирања. Правовремена детекција ризика, поуздане пројекције о трендовима и стални мониторинг су неопходни да би се могли предуприједити монетарни изазови и припремити учинковити одговори.

Функционисање Комитета за обавезну резерву ће бити од кључне важности за анализу и предлагање рјешења Управном одбору везано за монетарни инструмент обавезне резерве. За то су потребне поуздане економске и финансијске анализе које ће указати на потребу прилагођавања политике и стопе обавезне резерве потребама економије у Босни и Херцеговини, укључујући и анализу кредитне активности и ликвидности банкарског сектора у Босни и Херцеговини. Сарадња са ММФ-ом и другим институцијама на дефинисању и имплементацији оквира обавезне резерве ће бити искориштена да се постигну рјешења у складу са најбољим свјетским праксама.

Имплементација валутног одбора и монетарних операција захтијева врло блиску и транспарентну сарадњу са домаћим комерацијалним банкама. Комуникација ће бити дограђивана и тестирана да би се направила рачуноводствена и технолошка унапређења и осигурала поузданост трансакција. Путем главних јединица се остварују све трансакције са комерцијалним банкама, па ће се посвећивати неопходна пажња поузданости особља, процедурама и техничким условима.

ЦББиХ ће продубити сарадњу са осталим надлежним институцијама БиХ у циљу координације економских политика и оснаживања економског раста. Заједно и у координацији са надлежним институцијама ће се формулисати стратешки документи (ERP и слично) да би се даље развијао дијалог са ЕУ и другим међународним институцијама. Пружаће се активна подршка макроекономским аранжманима са међународним институцијама, те гарантовати монетарна стабилност за њихово провођење.

Стратешки циљ 2: Ефикасно и сигурно управљање девизним резервама

Инвестирање девизних резерви ће и надаље бити један од главних задатака ЦББиХ. У наредном периоду, управљање девизним резервама ће се одвијати у окружењу са наглашеним неизвјесностима везаним за каматне стопе и стопе приноса у еврозони, а која представља главно подручје наших инвестирања. Инвестиције ће бити прилагођене принципима сигурности и ликвидности, уз максимално могућу профитабилност.

Неопходно је да се одрже и повећају аналитички капацитети у овој области, јер требају да припреме одговарајућу стратешку алокацију и оперативно управљање. Повећање капацитета укључује познавање пракси и дешавања на међународним финансијским тржиштима, те развијање интерних модела за праћење и минимизирање ризика. У том погледу ће се развијати и дорађивати софтверске апликације за прецизније праћење и ограничавање ризика.

Транспарентност процеса управљања девизним резервама ће бити потпуна и правовремена, јер се на тај начин одржава повјерење јавности и постиже ефективност операција на међународним тржиштима. Осигураће се потпуне и правовремене информације у склопу редовног извјештавања.
У погледу минимизирања оперативних ризика и усавршавања процеса инвестирања, ЦББиХ ће унапређивати правила, процедуре и интерне контроле за управљање девизним резервама и објавити оне дијелове који су у складу са правилима о повјерљивости.

Дефинисање стратешке алокације ће укључивати увођење нових инструмената, а узимајући у обзир текућа и очекивана тржишна кретања.

Стратешки циљ 3: Давање подршке домаћем финансијском сектору кроз координацију агенција за издавање банкарских лиценци и вршење супервизије банака у ентитетима и финансијска стабилност и инклузија

Поуздано и стабилно функционисање финансијског, а нарочито банкарског, сектора је од кључне важности за спровођење монетарне политике и општег економског живота. ЦББиХ ће наглашено наставити доприносити укупној финансијској стабилности. Веома важан сегмент нашег рада у наредном трогодишњем периоду биће провођење анализа и процјена стабилности финансијског система, с посебним нагласком на идентификацију ризика и рањивости банкарског система. Планира се надоградити (јачати) оквир за провођење тестова на стрес и публиковати резултате наших анализа путем извјештаја о финансијској стабилности, као и подизање квалитета индикатора и стављање на кориштење домаћим и страним учесницима. С обзиром на прописане надлежности Централне банке БиХ да координира дјелатности агенција које су надлежне за издавање банкарских лиценци и вршење супервизије банака у ентитетима, блиско ће се сарађивати са ентитетским агенцијама за банкарство и организовати координисано дјеловање везано за усвајање и провођење регулаторних правила, а која ће се интензивно хармонизовати са стандардима и захтјевима из еврозоне и ЕУ. Такође, активно ће се учествовати у радним групама у оквиру координације банкарске супервизије у циљу даљег развоја и унапређења која произилазе из технолошких и регулаторних промјена у овој области.

Финансијска писменост и инклузија представљају неопходну активност да би клијенти могли искористити све предности модерних финансијских система, али и ограничили своје ризике. Грађанима често недостаје информација о финансијским институцијама, те је планирано да се континуирано проводе разнолике активности у циљу информисања и едукације шире популације, као и да се сарађује са домаћим и страним институцијама на изналажењу најбољих облика едукације.

Стратешки циљ 4: Ефикасно и сигурно издавање, циркулација и контрола готовог новца

ЦББиХ је једина одговорна институција за издавање новца и дистрибуцију готовог новца у Босни и Херцеговини. Осигурати редовно и ефикасно снабдијевање и управљање готовим новцем високе квалитете наставиће да буде важна активност и у наредне три године, те ће се у том правцу направити даљи кораци у модернизацији процеса, развијати додатне анализе процеса и залиха, те новине везано за креирање стратешких залиха за ванредне ситуације.
Издавање новог новца (штампање новчаница и ковање кованог новца) ће бити обављано на начин да се очува интегритет домаће валуте те да се подигне стандард квалитета новца у оптицају. Процес израде новчаница и кованица КМ ће бити адекватно праћен кроз одговарајуће контроле.

ЦББиХ ће и даље усавршавати мјере контроле и мониторинга за све процесе који се везују за издавање и циркулацију новца.
Са комерцијалним банкама ће се даље унапређивати начин и сигурност размјене информација везаних за потребе у снабдијевању готовим новцем између ЦББиХ и комерцијалних банака.

Спроводиће се активности за даљу хармонизацију домаће легислативе са европском, како буде напредовао процес ЕУ интеграција.
Анализираће се могућности и потребе за издавањем валута више квалитете у складу са актуелним технолошким трендовима.
Континуирано ће се вршити обука особља и размјена информација са свим институцијама укљученим у откривање фалсификованог новца, да би се осигурало брзо откривање фалсификата, те ће се успоставити технички предуслови и центри за ту сврху.

Стратешки циљ 5: Развој међународне сарадње

Европске интеграције и међунардона сарадња је присутна у скоро свим подручјима рада ЦББиХ и у великој мјери одређује реализацију примарних циљева и задатака. ЦББиХ има важну улогу у представљању БиХ у многим међународним институцијама (BIS, ММФ, Свјетска банка итд.) и из тога произилазе многобројне обавезе и комуникација, што ће бити случај и у наредном периоду. Настојаће се остварити боља позиционираност у тим институцијама и заступати наши интереси, те континуирано сарађивати и комуницирати о свим питањима из наше надлежности. Важан дио међународне сарадње се одвија кроз релације са другим централним банкама, регионалне асоцијације (Клуб гувернера), на чему ће ЦББиХ активно радити у циљу властитог осавремењавања и блиске сарадње о различитим питањима.

У наредне три године ЦББиХ ће ојачати улогу и побољшати репутацију у процесу европских интеграција БиХ.

У процес ЕУ интеграције ће бити професионално, одговорно и транспарентно дјеловање, ЦББиХ ће формулисати властите ставове, приједлоге и рјешења те их аргументовати и заступати у структурама БиХ-ЕУ, ЕЦБ и ЕСЦБ. Одржавати редовне састанке ЕУ одбора, у циљу јасне формулације и конзистентности ЦББиХ ставова у оквиру ЕУ приступног процеса, интерно и екстерно. Учешће у радним групама по више поглавља захтијева високу професионалност и стручност, те сталну информисаност, а тај задатак се очекује да буде све актуелнији у наредне три године. С циљем даљег унапређивања и усклађивања регулаторног, институционалног и оперативног оквира са стандардима Европског система централних банака, наставиће се са активним учешћем у припреми и имплементацији пројеката техничке помоћи који се финансирају из фондова Европске уније. Припремиће се Мапа пута ЦББиХ ка ЕУ са задацима и циљевима ЦББиХ у различитим фазама европских интеграција.

Кроз међународну сарадњу ЦББиХ се знатно ангажује на програмирању и реализацији техничке помоћи од USAID, SECO, ММФ техничке помоћи, итд., а што изискује додатни ангажман и вјештине упосленика.

Стратешки циљ 6: Компилација квалитетне и правовремене званичне статистике у складу са ЕУ и осталим међународним стандардима и захтјевима корисника

ЦББиХ компилује званичне статистичке податке за БиХ (заједно са Агенцијом за статиситку БиХ) и из тога произилазе задаци везани за поуздане и правовремене макроекономске статистичке податке, који су предуслов за доношење одлука и праћења стања и промјена везаних за економска и финансијска кретања, а која се користи за анализе унутар ЦББиХ и од стране других институција и јавности. Постоји стална потреба за побољшањем постојећих и увођењем нових статистичких методологија и индикатора, а поготову везано за интензивну хармонизацију са статистичким системом унутар ЕУ, али и другим међународним стандардима, што ће бити окосница рада у наредне три године. У том смислу ће се реализовати пројекти техничке помоћи у оквиру IPA програма и обуке особља. Ниво усаглашености са ЕУ захтјевима (мјерено кроз систем SIMS и годишње процјене Евростата о напретку) ће служити као оријентација за приоритете у раду, а захтјеви ће се повећавати, и захтијевати да се прошири обим статистика. Пројекти техничке помоћи IPA 2019 Twinning пројекат за платни биланс и IPA 2019 вишекориснички пројекат за владине финансије и трговину услугама ће се имплементирати у наредном периоду, као и други пројекти техничке помоћи (SECO, ММФ тренинг итд).

Неопходно је осигурати једноставан приступ подацима свим корисницима и пуну транспарентност, одговарати на упите медија и пружити неопходна појашњења о подацима. Статистика се развија базирано на потребама корисника, а уз заштиту статистичке повјерљивости и оптимално кориштење ресурса, и блиску координацију са осталим статистичким институцијама у БиХ. Статистички процеси се морају модернизовати, па ће се израдити и доградити ИТ апликација за прикупљање, размјену и обраду података, а нарочито везано за трансмисију према Евростату.
Континуирана компилација статистике у областима монетарно-финансијске статистике, статистике спољног сектора, статистике јавних финансија и финансијских рачуна, ће се одвијати уз подизање квалитета процеса и методологија, те израду мета података.

ЦББиХ ће стварати услове за постепени прелаз са GDDS на SDDS стандард извјештавања, а наставиће се стална достава ММФ-у, BIS-u, Свјетској банци према постављеним захтјевима и обавезама земаља чланица.
Активности у домаћем статистичком систему и процес придруживања ЕУ се огледају у врло уској сарадњи са осталим статистистичким институцијама, усаглашавању планова рада и стратегија, те бољој конзистентности података, а поготово у припремама материјала везаних за Поглавље 18.

Стратешки циљ 7: Пружање поузданих услуга везаних за улогу банкарског и фискалног агента Босне и Херцеговине

ЦББиХ је банкарски и фискални агент Босне и Херцеговине, и у том смислу пружа широк спектар услуга Министарству финансија и трезора БиХ, а на основу испреговараних и потписаних уговора и меморандума. Послови се односе на држање новца на рачунима код ЦББиХ, разна плаћања према иностранству и трансфере у земљи, прикупљање и дистрибуцију индиректних пореза, конверзију валута, трансакције везане за сервисирање дуга, обавезе према међународним организацијама. ЦББиХ треба да обезбиједи висок ниво транспарентности и повјерљивости кроз добру сарадњу са депонентима и банкама.

С циљем унапређења цјелокупног процеса и заштите интереса ЦББиХ, биће потребно даље дорађивање и ревидирање уговора о обављању улоге банкарског и фискалног агента и депозитара. ЦББиХ ће пратити трендове у циљу пружања ефикасне улоге, а првенствено кроз аутоматизације процеса и успоставе услуга електронског банкарства и других видова комуникације, и осигурање континуитета пружања услуга са надолазећим технолошким промјенама. Зависно од захтјева владиних институција, ЦББиХ ће договарати и проширивати обим послова, као и осигурати адекватну информациону инфраструктуру за поуздано обављање трансакција и извјештавање.

Стратешки циљ 8: Одржавање платних система и унапређење њихове стабилности

Поуздани платни системи су од круцијалне важности за функционисање цјелокупне домаће економије. ЦББиХ ће у наредном периоду наставити да успоставља и одржава стабилност, сигурност, поузданост и ефективност платних и обрачунских система, које у складу са Законом о ЦББиХ успоставља и одржава ЦББиХ, а који се базира на сталном дијалогу са учесницима и редовним контактима са ЕЦБ-ом и BIS-ом.

Преко два система међубанкарског клиринга и поравнања (жироклиринг систем и БПРВ – бруто поравнање у реалном времену, енг. RTGS), које у складу са Законом о Централној банци успоставља и одржава Централна банка БиХ, обављају се међубанкарска плаћања у конвертибилним маркама у БиХ. Поред тога ЦББиХ је такође одговорна за несметан рад и за све остале елементе бх. платног система:

- SWIFT (Процедура слања порука између међународних банака – енг. Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication)
- ЦРК (Централни регистар кредита)
- ЈРТРН (Јединствени регистар трансакционих рачуна)
- ЕМТН (Електронско међубанкарско тржиште новца)
- КМП (Клиринг међународних плаћања)
- BamCard поравнања

ЦББиХ ће наставити да анализира и прати трендове, да би из свог домена могла дати допринос јачању инфраструктуре финансијског тржишта у Босни и Херцеговини, те да прати усклађеност и усклађује платне системе са међународним принципима везаним за инфраструктуре финансијских тржишта. Надгледање платних система које успоставља и одржава ЦББиХ треба да осигура сигурност, ефикасност и ефективност платних поравнања, те се сматра једним од кључних задатака у наредном периоду. Међународна сарадња је од виталног значаја јер има обавезу да одржава и унапређује постојеће прекограничне платне системе (КМП), те сходно тржишним потребама иницира и нове системе. У циљу ефикасности и ефективности код испуњавања захтјева учесника и тржишта континуирано се одржава и унапређује Централни регистар кредита пословних субјеката и физичких лица у БиХ као и Јединствени регистар рачуна пословних субјеката у БиХ, те обезбјеђује финансијска едукација и инклузија.

Уз то, развијаће се проширено кориштење ефикасних и поузданих инструмената за неготовинска плаћања, која редуцирају трансакционе трошкове и подижу дигитализацију плаћања.

Стратешки циљ 9: Јачање корпоративног управљања, транспарентност и интегритет рада и социјална одговорност

Наставити јачање организационе ефективности и ефикасности, даљње унапређење корпоративног управљања, транспарентности и друштвене одговорности институције.

Корпоративно управљање ће се ослонити на унапређење координације, квалитет процедура и несметану размјену информација између свих организационих облика у банци. У циљу унапређења транспарентности и друштвене одговорности, ЦББиХ ће радити на побољшању услуга, квалитета и обима података и информација доступних спољним корисницима, као и потпуне транспарентности јавних набавки.
ЦББиХ треба да управља критичном инфраструктуром, прати технолошке иновације, трендове у централном банкарству и стално унапређује своје пословање. Посебна пажња посветиће се модернизацији, дигитализацији пословних процеса, cyber сигурности и управљању cyber ризицима. У наредном периоду ЦББиХ ће ојачати механизам управљања системом интерних контрола као и механизам cyber сигурности информационог система. Такође планирана је редовна самопроцјена процеса интерне ревизије и управљање ризицима у ЦББиХ.

У склопу заштита података и континуитета пословања, фокус ће бити на подизању квалитета постојећих ИТ услуга и повећање сигурности ИТ система кроз тестирање пенетрације, честа тестирања система за идентификацију потенцијалних рањивости, увођење система управљања корисничким налозима са високим привилегијским правима, увођење појачаног сигурносног система идентификације корисника у критичним системима и редовно тестирање планова за осигурање континуитета пословања. Истовремено, ЦББиХ ће радити на побољшању пословања критичних процеса банке као и побољшању физичког и ИТ радног окружења и могућности рада на даљину.

ЦББиХ ће наставити да пажљиво планира, континуирано прати и контролише издатке за оперативне трошкове с циљем даље рационализације. У погледу рачуноводствених пракси и финансијског извјештавања, ЦББиХ остаје досљедна пуној примјени законски прописаних Међународних стандарда финансијског извјештавања у свеобухватном и јединственом евидентирању пословних трансакција и изради законски прописаних извјештаја, настављајући са примјеном највиших стандарда транспарентности финансијског пословања. Наредни трогодишњи период биће усмјерен на унапређење оперативне ефикасности и ефективности у раду с циљем оптимизације и наставка модернизације пословних процеса у функцији подршке пословном одлучивању и транспарентном и правовременом финансијском извјештавању.

Стратешки циљ 9: Јачање корпоративног управљања, транспарентност и интегритет рада и социјална одговорност

На нормативној страни, ЦББиХ ће наставити да ради на унапређењу аката и пословања банке и њиховом одговарајућем усклађивању са промјенама домаће и европске регулативе, као и са међународним стандардима. Унапређење координације, квалитет прописа и аката, несметана размјена информација између свих организационих облика у банци, али и заштита интегритета информација и података банке је од кључног значаја. ЦББиХ ће такође радити на обезбеђивању интегрисаног простора за праћење усклађености аката и пословања у односу на цјелокупну регулативу, укључујући Етички кодекс. Поред тога, ЦББиХ ће у редовном пословању наставити да одржава услове пословања у складу са захтјевима, стандардима и нормама пословања те да ажурира и унапређује мјере безбједности. За прописно функционисање ЦББиХ неопходно је наставити градити и јачати интегритет институције и подизати свијест о значају пословне етике међу службеницима ЦББиХ.

Усклађено понашање службеника у раду и опхођењу према сарадницима и трећим странама, поштивање етичких норми и правила, изградња система идентификације и заједничког отклањања свих неправилности.

Наставиће се са радом на промоцији, едукацији и подизању свијести службеника о значају овог сегмента пословања.

Кључни елемент за успјешно пословање ЦББиХ и праћење промјена у окружењу треба да буде базиран на развоју стручног усавршавања запослених као и на јачању институционалне зрелости, свијести службеника о важности овог стратешког циља као и организационих вриједности банке. Узимајући у обзир људске потенцијале и финансијске ресурсе, ЦББиХ ће се фокусирати на даље унапређење процеса усклађености пословања, повећање ефикасности, мотивацију запослених и праћење и евалуацију учинка, награђивање позитивних примјера али и изрицање адекватних превентивних и корективних мјера за отклањање реализације овог циља.
Опредјељење је да се у нормативном смислу ради на креирању и унапређењу аката посвећених интегритету, борби против корупције, јачању пословне етике, као и њиховом одговарајућем усклађивању с европском регулативом, као и са међународним стандардима.
У циљу осигурања неопходних услова за рад, планира се изградња нове пословне зграде Главне јединице Сарајево ЦББиХ и обезбјеђење адекватног пословног простора за Филијалу ЦББиХ Пале у власништву ЦББиХ. И овај нови и сви постојећи пословни објекти требају да испуњавају све стандарде за оптималан еколошки, сигуран и техничко-технолошки радни простор и опрему.

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE

Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ЦЕНТРАЛНЕ БАНКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СТРАТЕШКИ ПЛАН

2022 - 2024